

Vasutasok Szakszervezete Területi Képviselő Záhony

ZÁHONYI VASUTAS

XI. évfolyam, 03. szám

2021. augusztus 23

Szívvel, vagy ésszel?

Utáljuk az igazágtalanságot, ellenben nagyon szeretjük az igazságot. Legalábbis a mienket. Azért, mert úgy véljük, a mi igazságunk a valóság, a mienkkel lehet választ adni vitatott kérdésekre. Csakis a mi igazságunk a helyesen felismert valóság, tehát az igaz. Pedig bizony egy dolog az igaz, tehát a valóság, és gyakran egészen más az igazság. Másképp, igaz csak egy van egy konkrét helyzetben, igazság viszont több. Vagy sok, majd annyi, ahány ember próbálja megfogalmazni a valóságról alkotott képét. Vajon hogy lehet ebből igazságos világ? Nehéz ügy...

Nehéz, mert bárhogy tagadjuk is néha, az igazság feltárásában szívesebben követjük saját, netán szerettünk érzelmeit. Viszont kevésbé, sőt nem szívesen követjük értelmünket, hát még a másét az igazság keresésében. Mondhatnánk, ez így természetes, hiszen nagyon érző lények vagyunk. Ki így, ki úgy, de leginkább a szívünkre hallgatunk, legalábbis első körben. És ha mégsem érint meg bennünket az ügy, akkor jöhet csak a racionalitás. No de ha megérint, akkor bizony könnyen elvész az igaz az igazság szövevényében.

Augusztus huszadika táján feltehattük a kérdést, vajon kinek volt igaza, Koppánynak, netán Vajknak? Koppány valószínű, hogy elsősorban az érzelmeire hallgatott, hiszen az ősi szokás szerint ő lett volna Géza után a fejedelem. Ám az eszére is valamelyest, mert úgy vélte, Vajk hatalomra jutásával elvész az akkori magyarság. Részben volt ebben igazsága, hiszen el is veszett, amennyiben úgy véljük, nem csak nyelvében él a nemzet, hanem szokásaiban, hagyományában, meséiben, vagy épp a vallásában – ezek nagy része egy-két évszázad után ködbe veszett.

Vajk – ma már I. Szent István király – alighanem inkább az eszére hallgatott, amennyiben elfogadjuk, hogy a hét törzs, mint „hét kis ország” laza szövetsége semmivé vált volna az európai rengetegben. Volt igazsága, mert az általa létrehozott keresztény, centralizált és egységes királyság fenn maradt évezredig, sőt, ha kicsinyként, de ma is létezik. És jól tudjuk, csak az ilyen szervezésű nemzetek léteznek ma is a kontinensen, tehát nagy tettet vitt véghez. Persze, érzelem is volt a döntései mögött, mert végül is győzelmével lehetett az első magyar király, és megszerezte a lehetőséget egy másfajta ország építésére.

Fennmaradtunk, létezőnk, „él nemzet e hazán”, de nagy ára volt: meg kellett változtatni az öröklési rendet, fel kellett venni a kereszténységet és létrehozni a centralizált hatalmat, amiből majd később állam lett.

Vasutasok Szakszervezete Területi Képviselő Záhony

De vajon mi ebben a rendkívüli, végül is nem csak eleinkkel esett meg ilyesmi a történelme során. Igen, valóban mindhárom radikális változás más nemzetek történelmében is megtalálható, de nem egyszerre és nem ilyen gyorsan. Ezért ráadásul mindez szó szerint tüzzel-vassal volt csak megvalósítható, amihez bizony idegen katonákra, papokra volt szükség az akkori magyarság ellen. Akár Koppány is mondhatta volna, talán mondta is Vajkról, hogy „idegenszívű”, legfeljebb az akkori szavainkkal.

A korabeli történetet ma már kevesen vitatják, de Koppány és Vajk igazságának egyaránt vannak követői. Ám lehetünk igazságosak mindkettejükkel, ha elfogadjuk, egyikük sem akart rosszat, csupán rosszul: ha képesek lettek volna leszállni lovaikról, és szóba állni egymással, talán most senki nem keresné az igazságot, elég volna ismerni a megértéshez az igazat. De ilyesmi csak akkor történhetett volna, és ma is csak úgy volna lehetséges, ha az első, na, jó, második felbuzdulás után az észérvek kerekednek felül – ettől még lehetnénk jószívűek.

Amikor nem sokan látják, lehet gyakorolni.

Dolhai József

Vasutasok Szakszervezete Területi Képviselő Záhony

HUMORSAROK

LELKIISMERET

A félnék és kötelességtudó kishivatalnok, aki már harminc éve egy perc késés nélkül dolgozik a hivatalban, és csak lelkiismeret-furdalással használja ki évi szabadságát, gondol egyet, és olyat csinál, mint még soha: Mivel a főnöke nincs bent, egy órával előbb ellóg a munkahelyéről. Hazaérve megdöbbenve látja, hogy a főnöke éppen az ő feleségét dugja. De ő tudja, mit tegyen! Óvatosan visszazárja az ajtót, idegesen visszamegy a hivatalba, leül az íróasztalához, megtörli izzadt homlokát, és felsóhajt:

– Majdnem lebuktam!

MÓZES

Mózes lejön a hegyről. Elé szaladnak a srácok: Mózes! Mi volt? Mire ő: Van egy jó és egy rossz hírem. Mondd a jót, mond a jót! – kérik, mire Mózes: Sikerült lealkudnom tízre...

– És a rossz?

– Az, hogy a „ne paráználkodj” még mindig köztük van...

Balogh Attila